

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ СВАКДА О ДАНУ СВАКЕ ПРЕДСТАВЕ НА ПО ТАБАКА. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 н. месечно. — ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ КОРНЕЛУ ЈОВАНОВИЋУ, КОЈИ СЕ ИЗ ЉУБАВИ ПРЕМА ПОЗОРИШТУ ПРИМИО ДА РАЗАШЉЕ ОВАЈ ЛИСТ.

КРАЉ ЛИР.

(Свршетак.)

Кент.

Ја долазим своје старом краљу
На вечити растанак са њиме!
Путоват' ми ваља тамо горе
На истину силним боговима!
Трудни пути мучног ми живота
С овог света у гроб позивају!
Али, ка' што видим, он ту није!

Албаније.

Највеће смо заборавит' могли!
Је л', Едмунде!
Где је краљ, где је Корделија?
Збори брзо!

Едмунд.

Отправите кога што скорије,
Нек похита до онога замка,
Лир је тамо у тамницу бачен
С Корделијом, али брже само,
Јер ја дадох писмену наредбу,
Да обоје потајно убију.

Албаније (Едгару).

Све си чуо —
Па похитај сад што брже можеш!

Едгар.

Ал' војводи, коме да похитам? (Едмунду.)
Кажи, коме ту заповест даде,
И дај један знак од тебе, како
Ту наредбу опозват' би мог'о!

Едмунд.

Имаш право, ево мача мога!
Покажи га капетану страже:
Заробљене издаће ти одмах!

Албаније.

О похитај, тако ти живота! (Едгар оде.)

Едмунд.

Ка' што рекох, ја заповест дадох,
Да старог краља с Корделијом

У тамници потајно обесе,
Како би се после посумњало,
Да су сами себи крај животу
Учинили, — зар из очајања!
А о том се договорих прво
С твојом женом, и смислисмо тако,
На тај начин да их умртвимо!

(Војници одведу Едмунда. Лир носи мртву Корделију у рукама. Едгар, официри и неколико војника иду за њим.)

Лир.

Запевајте, кукајте, плачите!
Ох, та ви сте сви камена срца!
Позајмите мени очи ваше,
Дајте мени језик ваш и гркљан,
У грло га усадите моје,
Мени треба снага, сила јака,
Да закукам, да заплачем горко,
Да разбијем свод плавог небу,
Да је видим, и да је дозовем;
Она ј' сада тамо, вечно тамо,
А овде је само мртва, хладна,
Јер ја знадем да погодим свакад,
Да л' ко живи ил' је издахнуо!

Она ј' мртва, видићете само:
Огледало једно донес'те ми,
Пруљуб'те га на усне јој бледе:
Ако кристал потамни на њему,
Она онда још животом дише!
Је л' те?

Она онда може да оживи?

Кент.

Дан жалостан, несретнога краја,
Данаске је освануо нама!

Едгар.

Предсказање оног страшног суда!

Албаније.

Отвори се, земљо, прогутај нас!

Лир.

Ено перо на лепој јој глави
Дршће, титра!
Она јоште живи!
Ох, каква би срећа за ме била
Она нешто сада да оживи!
Само једном осмехни се на ме,
Све болове да излечим своје!

Кент (клење пред Лира.)

Господару драги!

Лир.

Без трага с тобом!

Едгар.

То је Кент, ваш пријатељ верни!

Лир.

Разбојници, издајници сами!
Сви убице! Ох, проклетни били!
Ох, Корделијо!
Зар си мртва, је ли?
Чекај мало, почакај и мене,
Заједно с тобом у вечност да идем!
Ха! Шта? Шта то рече?

Каж' још једном!

Ал' ти ћутиш! — Није!

Та глас твој је свакад такав био,

Тако благ, тако мио, тако тих,

Тако сладак!

Албаније.

Лордови, пријатељи моји!

Разумите и чујте нам вољу!

Старом нашем светлом краљу Лиру;

Поклон'мо се опет и поврат'мо
Беличанства силу и власт док живи
(Едгару и Кенту).

Вам' двојици сва првашња права
Изгубљена, — и имаће ваше

Одузето, с почастима свима:

Опет нек је натраг повраћено!

Лир (пада на Корделију).

Само ти, ох, сирото моја!

Мртва, хладна, пред оцем ту лежиш!

Па ти трага зар живота више,

У теб' нема,

Је ли, кћери моја?

Баш ни јединог даха од живота!

Ти ми никад оживети не ћеш!

Ти си тамо отишла далеко,

Никада ми отуд доћи не ћеш.

Ох, никада, никад, никад више

Погледајте! Видите ли сада!

Како с' на ме умиљато смеши!

Ох, гледајте, погледајте само!

Та, гледајте, гледајте овамо! (Издахне.)

Едгар.

Господару, о мој добри краљу!

Он је мртав, већ је издахнуо!

Албаније.

Сад нам ваља жалост наредити,

По васцелој краљевини тужној,

Па да земљу спасавамо нашу,

Од несреће да је сачувамо, (Едгару и Кенту.)

Вас два мени у том помозите!

(Музика свира жалосно. Завеса пада лагано.)

ПОЗОРИШТЕ НА НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ У БЕОГРАДУ.

(Наставак.)

Председник. Дакле молим вас да ставим ствар на гласање.

Алек. Николајевић. Ја бих молио овде да се објаснимо! (Жагор. Чује се: Довољно смо се објашњивали).

Председник. Ја ћу ставити овако питање. Предлаже се у предлогу владином, да се даје помоћ позоришту у 50 хиљада и нешто више гр. пор. Али молим вас, хоћемо ли овде гласати за суму, која се даје на указне чиновнике позоришта. (Чује се: Све уједно). Помоћ позоришту износи 52.200 г. п., а после 8.400 долази на чиновнике. (Чује се: Одвојте, не треба у једно гласати!)

Известилац М. Радовановић. Молим вас. Тражи се, да се одобри на помоћ позоришту 52.200 гр. пор.

За тим долази на чиновнике сума од 21.600 гр. п.

И на осигурање зграде позоришне од ватре 8.400 гр. пор.

Рака Ђукић. Што се тиче суме за чиновнике и за осигурање позоришта од ватре, то не треба стављати на гласање, него само о овој суми, која се даје на помоћ позоришту. (Чује се: Јест, само о томе!)

Председник. Дакле, ја ћу ставити питање чисто за ову помоћ позоришту. (Чује се: Добро!).

Ко је за то, да се даје помоћ позоришту у

52.200 гр. пор. као што је влада предложила и одбор усвојио у својој већини, тај нека седи, а ко је противан нека устане. (Већина седа).

(Чује се: Већина је устала).

Председник. Молим вас, браћо, ја сматрам, да је потпуна већина седела. (Чује се: Јест, није! Жагор.) Ово је така ствар, и ја мислим, да се не ћу преварити, кад кажем, да није било више од 25 посланика, који су устали. (Жагор). Ја одавде видим врло лепо и могу поуздано казати, да су две трећине посланика седеле. Ја сматрам да је свршена ствар. (Жагор).

Молим вас, који су устали мало пре нека устану и сад, па да пребројимо. (Жагор).

Министар просвете. Ја мислим, браћо, да је гласање тако јасно испало, да не треба сумњати. Седница је јавна и ни смо ми сами овде, па налазим да достојанство скупштине захтева, да се

не изврће ствар како је била; али ако баш мислите да је већина неизвесна, онда добро, гласајте поново. (Чује се: Поименце да се гласа). Ја заиста држим, како сам видео, да је две трећине посланика седело. (Чује се: Да гласамо поименце. Жагор).

Председник. Добро, ако хоћете да гласамо поименце. (Вичу: Не треба! То је противно закону! Поименце, поименце!).

М. Миловановић. По што је јасна ствар да је мањина устала, и ја сам устао, али кажем, јасно је, да је мањина устала, то овде не треба поименце гласати, ствар је свршена. (Жагор).

Председник. Ја мислим, браћо, да само достојанство скупштине захтева, да не оставимо ствар сумњи, кад је она чиста и јасна као дан, и кад људи од саме мањине кажу, да је мањина устала. (Жагор).

(Сврши се.)

Л И С Т И Њ И

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Рукавица и лепеца.) У уторак, 5. априла, приказана је на нашој позорници шаљива игра: „Рукавица и лепеца.“ Њу наша публика познаје већ од пре, и по садржини и по естетичкој вредности, па с тога је доста, да речемо што о самој представи.

Модерна шаљива игра тешко се приказује као органска целина на омањој провинцијалној позорници. Или је уметнички склоп несавршен, или је пубика неизвежбана за тоталитет утиска. Обично је, да нас представа омахне парцијалним драстичким ефектима, а тоталитет и не осетимо. С тога и јесте апауза само на драстичким местима. Али овога вечера као да не беше тако. Природна, измерена, хармоничка игра наших глумаца, и све око ње, склопила је поједине утиске у тако живу целину, да тај живот моралосмо и ми осетити. Ми смо дакле овога вечера уживали вештину у њеној правој вредности — у њеној животворној снази.

Велики део заслуге овога вечера иде г. Ружића (Едгара). Жив у дијалогу (1. радња с Хенриком); доследан у патетици (2. и 3. рад. с Матилдом); природан у декламацији, мимици и гесту; у афекту над афектом (3. рад. с кнегињом) једном речи, изврстан вештак. — Г. Сајевић у улози барона Данглира показа нам велику спрему за ту врсту. Игра му беше жива, али не скроз одмерена. Где-де се примакао савршенству (3. радња), а где-де је прелазео у драстику (2. радња). — Г. Ружића давала је кнегињу Амалију прилично страшно. У сцени, где се барон с пута враћа, показала је доиста своју вештачку природу. — Г. Сајевића (Матилда) као да није налазила довољно прилике, да покаже своју обичну изврсну игру. — Г. Рајковићу видесмо неки дан као госта у на-

ивној улози са свим на свом месту, а овога вечера онет у улози Шарлоте (надувене, пакосне придворкиње). Игра јој беше мирна, консеквентна и скроз једнака, али као да јој маска не беше према улози. У опште г. Рајковића види нам се даровита, дакако још млада глумица. — Г. Лукић одговорио је улози грофа Хенрика. Само нека се чува неумесне патетике, нека не говори увек гутурално, него и изпрсију, и нека боље отвора уста, да му глас не ресонује тако јако у устима.

Целина је била складна, жива. Публика је представу пратила местимце одобравањем, а пажњом све до краја. **Б.** * (Недељни ред позоришних представа.) У недељу 10. априла: „Граничари“. Позоришна игра у 3 чина, с певањем, од Ј. Фрајденрајха, за српску позорницу удесио А. Хаџић, музика од А. Максимовића. — У уторак 12. априла: „Мамица“. Шаљива игра у 3 чина, од Е. Сиглетије. — Г. М. Рајковића као гост. — У четвртак 14. априла: „Максим Црнојевић“. Трагедија у 5 чина, с певањем, од дра Л. Костића, за српску позорницу удесио А. Хаџић, музика од А. Максимовића. — Г. М. Рајковића и г. С. Рајковић као гости. — У суботу 16. априла први пут: „Роман сиромашне девојке.“ Позоришна игра у 4 чина, од Ж. Сандове, с француског.

П О З О Р И Ш Т Е.

* (Народно позориште у Београду.) Званичне „Српске новине“ јављају, да је министар просвете поверно у праву народног позоришта г. Милораду Поповићу Шапчанцу, секретару у министар. просвете и члану позоришног одбора.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

9. ПРЕДСТАВА.

У ПРЕТПЛАТИ 8.

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 10. АПРИЛА 1877.

ГРАНИЧАРИ.

Позоришна игра у 3 чина, с ПЕСМАМА, од Ј. ФРАЈДЕНРАЈХА, ЗА СРПСКУ ПОЗОРИШНУ УДЕСИО
А. ХАЦИЋ, МУЗИКА ОД А. МАКСИМОВИЋА.

О С О Б Е:

Бранко Срњић, обрштар	Зорић.
Милева, жена му	Б. Хаџићева.
Даница, кћи му	М. Максимовићева.
Каролина Либхерц, собарица	Л. Хаџићева.
Смиљанић, трговац	Лукић.
Андрија Миљевић	Ружић.
Маца, жена му	Д. Ружићка.
Милка, кћи му	* * *
Грга Петровић, крчмар	границари и граничарке
Јоца Бочић	Добриновић.
Сава Чујић	В. Јуришић.
Марта	Марковић.
Сима, андријин слуга	Ј. Поповићева.
Мара, слушкиња	Рашић.
Васа Петровић, тамничар, стриц андријин	Љ. Зорићева.
Наредник	Бунић.
	Бошковић.

Официри, војници, стражари, граничари, грађани и свирачи. — Збива се у граничарској регименти.

У уторак 12. априла: „МАМИЦА“. Шаљива игра у 3 чина, од Е. Сиглигетије. С мађарског.

Улазнице се продају у писарници позоришној (стану матичином) од 9—12 пре подне и од 3—5 сахата после подне, а после на каси.

Поједини бројеви овога листа продају се обдан по 5 н. а. в. у књижари браће М. Поповића, у позоришној писарници и у вече на каси.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 И ПО САХАТА.